

систему і принципи організації і діяльності органів державної влади тощо. Але, враховуючи зміни, які відбуваються в світі у економічній, політичній, соціальній сфері цей надзвичайно важливий документ потребує вдосконалення. Тому прийняття Верховною Радою у першому читанні проекту Закону України «Про внесення змін до Конституції України» (№ 4180) стало першим кроком до вдосконалення положень нашого Основного Закону та до зближення законодавства України з законодавством ЄС.

О. І. Кушніренко

помічник Першого віце-прем'єр-міністра
України, магістр державного управління

and similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetman Kyiv

ПРИКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

Останнім часом помітно зріс інтерес до транскордонної співпраці як однієї із форм розв'язання глобалізаційних проблем на міжрегіональному рівні. Підвищення інтересу пояснюється тим, що на сьогодні транскордонне співробітництво — це процес, який сприяє розвитку добросусідських відносин в економічній, політичній, соціальній та інших сферах між країнами, а тому є першочерговим кроком на інтеграційному шляху нашої держави.

Розширення Європейського Союзу (ЄС), яке відбулося у травні 2004 року, серйозно вплинуло на наші відносини з країнами-сусідами, оскільки з'явилися нові можливості та нові проблеми.

Заздалегідь, ще у 2003 році, Європейська Комісія прийняла нові рамки своїх взаємовідносин із країнами-сусідами, в тому числі і з Україною, виклавши їх у Зверненні «Розширена Європа»¹, у якому визначено, що «Європейський Союз має створити зону процвітання та добросусідських відносин з країнами, з якими матиме тісні узи миру та співробітництва»[1].

1 липня 2003 року Європейська Комісія опублікувала Звернення «Підготовка шляхів до Інструменту нових сусідських відносин», у якому було представлено Концепцію «Програми розвитку сусідських відносин» на 2004—2006 рр. з країнами, які межують із розширеним Європейським Союзом [2].

¹Звернення Європейської Комісії «Розширена Європа — Сусідні країни: Нова структура відносин з нашими східними та південними сусідами» від 11 березня 2003 р.

Звернення Комісії є формальною декларацією, яка встановлює, що з 2007 року на зовнішніх кордонах ЄС буде впроваджено новий Інструмент Сусідства. Першим кроком у створенні умов для нового інструменту є впровадження Програм сусідства на зовнішніх кордонах. Головною метою програм сусідства є покращення координації між різними інструментами фінансування в існуючих правових і фінансових рамках.

З метою активізації транскордонного співробітництва Концепцією передбачено запропонувати механізми узгодження дій по реалізації проектів у рамках програм INTERREG, PHARE-CBC, TACIS-CBC, CARDS, MEDA. На фінансування програм впродовж 2004—2006 років пропонується виділити з Європейського Фонду Регіонального Розвитку, який є одним із Структурних Фондів Європейського Союзу, 955 млн євро, з яких 700 млн євро буде надано з фондів INTERREG, 75 млн євро — з фондів програми TACIS, 45 млн євро — з фондів CARDS, 45 млн євро — з фондів MEDA та 90 млн євро — від PHARE.

Таким чином, відповідно до положень Концепції та прийнятої Індикативної програми з прикордонного співробітництва TACIS¹, Україна є учасницею чотирьох програм, а саме:

- «Україна-Польща-Білорусь» (із індикативним бюджетом фінансування з боку TACIS 8 млн євро);

- «Україна-Угорщина-Словаччина» (із індикативним бюджетом фінансування з боку TACIS 4 млн євро);

- «Україна-Румунія» (із індикативним бюджетом фінансування з боку TACIS 6,5 млн євро);

- транснаціональна програма CADSES² (із індикативним бюджетом фінансування з боку TACIS 5 млн євро).

Оскільки держави-члени ЄС та країни-сусіди співпрацюють у рамках різних програм, то відповідно застосовуються і різні інструменти фінансування. Так, фінансування Польщі, Угорщини та Словаччини здійснюється у рамках програми INTERREG Європейським Фондом Регіонального Розвитку, Білорусії та України підтримується програмою транскордонного співробітництва TACIS. Варто зазначити, що відсутність спільних правових процедур для двох інструментів фінансування є основним недоліком цих програм, який з огляду на ефективність управ-

¹ Програма прикордонного співробітництва Тасіс, затверджена Європейською Комісією 21 листопада 2003 року, трансформована у 12 нових програм сусідства.

² CADSES — стратегія об'єднаного просторового розвитку регіонів Центрального, Адріатичного, Дунайського та Південно-східного європейського простору.

ління є стримувальним фактором розвитку транскордонного співробітництва.

На сьогоднішній день представниками місцевих та регіональних органів влади країн-учасниць продовжується розробка програмних документів «Україна-Польща-Білорусь» та «Україна-Угорщина-Словаччина». Проводяться зустрічі щодо узгодження документів та опрацьовуються пропозиції щодо доповнень до текстів програмних документів Програм сусідства.

У рамках програми «Україна-Румунія» на даний час сформована спільна українсько-румунська Робоча група, яка безпосередньо бере участь у процесі підготовки та опрацюванні Спільного Програмного документа. З цією метою сторони підготували необхідну інформацію, яка може бути використана для написання тексту Програми.

Слід зауважити, що Концепція в рамках запропонованих програм визначає наступні цілі співробітництва:

- стимулювання сталого соціально-економічного розвитку у прикордонних регіонах;

- співпраця з метою розв'язання спільних проблем у таких сферах, як навколишнє середовище, охорона здоров'я та запобігання і боротьба з організованою злочинністю;

- забезпечення ефективності та надійності кордонів;

- стимулювання проведення місцевих заходів типу «люди для людей».

- Особливої уваги заслуговує те, що прикордонні регіони України вперше будуть залучені до програми CADSES [3], у рамках якої окреслено чотири стратегічні напрямки розвитку (пріоритети), що визначені програмами ЄС, а саме:

- сприяння у формуванні підходів територіального розвитку та розвитку соціально-економічних зв'язків;

- розвиток ефективної та сталої транспортної системи та доступ до інформаційного суспільства;

- сприяння в управлінні ландшафтами, природною та культурною спадщиною;

- захист навколишнього середовища, управління ресурсами та запобігання ризикам.

На сьогодні найбільшчим завданням для учасників прикордонного співробітництва є опрацювання сторонами механізмів реалізації Програм, які включають створення спільних структур управління (Фінансовий орган, Комітет з моніторингу, Комітет з відбору проєктів, Спільний наглядовий Комітет, Спільний технічний секретаріат

та Інформаційний центр). Ці структури відповідатимуть за координацію всієї програми і кожний національний орган здійснюватиме всі необхідні заходи для забезпечення правильного впровадження програми з свого боку кордону. З метою удосконалення управління кожна сторона створить Національне координаційне бюро, субфінансовий орган та інші відповідні органи.

Отже, враховуючи надзвичайно важливу роль та значення програм прикордонного співробітництва, можна стверджувати, що зроблено якісно новий крок у відносинах Україна-ЄС. Чотири нові програми значно поліпшать співробітництво вздовж спільних кордонів ЄС та України, що у свою чергу сприятиме стабільності і процвітанню по обидва боки кордону.

Література

1. Звернення Європейської Комісії «Розширена Європа — Сусідні країни: Нова структура відносин з нашими східними та південними сусідами»
http://europa.eu.int/comm/external_relations/we/intro/gac.htm
2. Підготовка шляхів до Інструменту нових сусідських відносин.
<http://www.delukr.cec.eu.int>
3. www.cadses.net

І. В. Легка

ст. викладач кафедри теорії та історії держави і права юридичного факультету Київського національного економічного університету

ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ ТА КОНЦЕПЦІЯ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Оскільки українське законодавство з фінансових питань усе ще перебуває у процесі розвитку та становлення, вкрай необхідно усунути прогалини та колізії, що й досі існують у ньому, наближення його до законодавства Європейського Союзу, теоретичне осмислення та опрацювання проблематики притягнення до фінансової відповідальності. Так, із наукових концепцій юридичної відповідальності, що склалися у вітчизняній та російській науці, найбільш розповсюдженими є наступні: